

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OPŠTOJ BEZBEDNOSTI PROIZVODA

Član 1.

U Zakonu o opštoj bezbednosti proizvoda („Službeni glasnik RS”, broj 41/09), u članu 1. reči: „koji su stavljeni na tržište” brišu se, a posle reči: „nadzora” dodaju se reči: „sa ciljem da proizvodi stavljeni na tržište budu bezbedni”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Ovim zakonom uređuje se i zabrana proizvodnje, uvoza, izvoza i prometa obmanjujućih proizvoda, koji svojim obmanjujućim izgledom, ugrožavaju zdravlje i bezbednost potrošača.”

Član 2.

U članu 4. tačka 1) reč: „finalni” briše se.

Tačka 5) menja se i glasi:

„5) *obmanjujući proizvod* jeste proizvod koji, iako nije prehrambeni proizvod, poseduje oblik, miris, boju, izgled, pakovanje, obeležavanje, obim ili veličinu prehrambenog proizvoda, tako da je verovatno da će ga potrošači, posebno deca, pomešati sa prehrambenim proizvodom i s toga staviti u usta ili sisati ili progutati, što može biti opasno i izazvati, na primer, gušenje, trovanje ili perforaciju ili opstrukciju digestivnog trakta;”.

U tački 11) reč: „opozivanje” zamenjuje se rečju: „opoziv”.

Tačka 15) menja se i glasi:

„15) *harmonizovani standard* jeste evropski standard koji je donela odgovarajuća evropska organizacija za standardizaciju na osnovu zahteva Evropske komisije i koji je objavljen u „Službenom listu Evropske unije”.”

Član 3.

Član 7. menja se i glasi:

„Član 7.

Proizvod se smatra bezbednim i u slučaju kada nema propisa kojima se preuzima sadržina propisa Evropske unije koji uređuju odgovarajuće aspekte za bezbednost tog proizvoda, ako ispunjava zdravstvene i bezbednosne zahteve posebnog propisa.

Proizvod se smatra bezbednim u pogledu vrste i kategorije rizika obuhvaćenih odgovarajućim srpskim standardima kojima se preuzimaju harmonizovani standardi iz člana 4. tačka 15) ovog zakona, ako je usaglašen sa zahtevima tih standarda.

Ministar nadležan za poslove standardizacije utvrđuje listu srpskih standarda iz stava 2. ovog člana, koja se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 4.

Član 8. menja se i glasi:

„Član 8.

U slučajevima koji nisu obuhvaćeni članom 7. ovog zakona, usaglašenost proizvoda sa opštim zahtevom za bezbednost ocenjuje se uzimajući u obzir:

- 1) srpske standarde kojima se preuzimaju odgovarajući evropski standardi koji nisu standardi iz člana 7. ovog zakona;
- 2) druge srpske standarde, a ukoliko nema objavljenih srpskih standarda u odgovarajućoj oblasti, evropske ili nacionalne standarde drugih država;
- 3) preporuke Evropske komisije kojima se utvrđuju smernice za ocenu bezbednosti proizvoda;
- 4) pravila dobre prakse u vezi sa bezbednošću proizvoda u odgovarajućem sektoru;
- 5) dostignuti nivo razvijenosti nauke i tehnike, odnosno tehnologije;
- 6) razumna očekivanja potrošača u vezi sa bezbednošću proizvoda.”

Član 5.

U članu 10. stav 3. tačka 3) menja se i glasi:

„3) preduzme odgovarajuće aktivnosti, ako je to neophodno da bi se izbegao rizik, da povuče proizvod sa tržišta i upozori potrošače i druge korisnike na adekvatan i efikasan način ili da opozove proizvod.”

U stavu 4. tačka 1) reči: „(serijski broj, partija, šarža, lot i sl.)” zamenjuju se rečima: „ili gde je to moguće, seriju kojoj proizvod pripada osim u slučajevima gde je opravdano izostaviti taj podatak”.

St. 5. i 6. menjaju se i glase:

„Mere i aktivnosti iz stava 3. tač. 2) i 3) i stava 4. ovog člana, proizvođači preduzimaju dobrovoljno ili na osnovu mere nadležnog organa.

Opoziv proizvoda proizvođač preduzima dobrovoljno kao krajnju meru ako proceni da druge mere nisu dovoljne za sprečavanje rizika ili kada je obavezan da to uradi na osnovu preduzete mere nadležnog organa.”

Posle stava 6. dodaje se stav 7, koji glasi:

„Opoziv može da se sprovede u okviru pravila dobre prakse (kodeksa), ako takva pravila postoje.”

Član 6.

U članu 12. stav 5. posle reči: „(u daljem tekstu: ministar)” dodaju se reči: „ustanovljava procedure za dijalog sa proizvođačima i distributerima u vezi sa pitanjima bezbednosti proizvoda i”.

Član 7.

Član 13. menja se i glasi:

„Član 13.

Informacije kojima raspolažu nadležni organi u vezi sa rizikom koje proizvodi predstavljaju po zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika dostupne su javnosti u skladu sa uslovima transparentnosti i bez obzira na ograničenja koja nameću aktivnosti praćenja i istraživanja.

Javnosti su posebno dostupne informacije o identifikaciji proizvoda, prirodi rizika i preduzetim merama.

U opravdanim slučajevima, neće se objavljivati informacije dobijene u svrhu primene ovog zakona koje, po svojoj prirodi predstavljaju poslovnu tajnu, osim informacija koje se odnose na bezbednosna svojstva proizvoda, koje se moraju objaviti ako to zahtevaju okolnosti da bi se zaštitilo zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika proizvoda.

Zaštita poslovne tajne ne sprečava davanje informacija nadležnim organima koje su važne za obezbeđenje efikasnog praćenja i nadzora tržišta.

Organi koji prime informacije koje predstavljaju poslovnu tajnu, obezbediće njihovu zaštitu. ”

Član 8.

U članu 14. stav 1. tačka 3) reči: „sa namerom proizvođača i distributera za sprovođenje njihovih” zamenjuju se rečima: „da proizvođači i distributeri preduzimaju”.

Posle stava 2. dodaju se st. 3. i 4, koji glase:

„Organ iz stava 2. ovog člana određen za objedinjavanje i distribuciju informacija iz stava 1. ovog člana, obavestiće Evropsku komisiju o preduzetim merama kojima se ograničava stavljanje proizvoda na tržište ili zahteva njihovo povlačenje ili opoziv proizvoda kao što su proizvodi navedeni u članu 18. stav 1. tač. 2)-7) ovog zakona, u meri u kojoj ne postoji obaveza obaveštavanja u smislu člana 15. ovog zakona.

Ako organ iz stava 2. ovog člana smatra da posledice rizika koje predstavlja proizvod stavljen na tržište Republike Srbije, ne prelaze ili ne mogu preći njenu teritoriju, obavestiće Evropsku komisiju o preduzetim merama od interesa za druge države članice Evropske unije, a naročito ako su mere preduzete radi sprečavanja, otklanjanja ili smanjenja novog rizika koji do tada nije bio prijavljen Evropskoj komisiji.”

Član 9.

U članu 15. st. 1. i 2. menjaju se i glase:

„Organ iz člana 14. stav 2. ovog zakona nadležan za objedinjavanje i distribuciju informacija, odmah će obavestiti Evropsku komisiju preko RAPEX-a, ako je odlučeno, preporučeno ili dogovoreno sa proizvođačem i distributerom, bilo pod obavezom koju zahteva nadležni organ ili na dobrovoljnoj osnovi, o merama ili postupcima u cilju sprečavanja, ograničenja ili uvođenja posebnih uslova o mogućem stavljanju na tržište ili korišćenju proizvoda iz razloga ozbiljnog rizika i bez odlaganja će informisati Evropsku komisiju o izmeni ili ukidanju svake takve mere.

Ako organ iz stava 1. ovog člana smatra da rizik ne prelazi ili ne može preći teritoriju Republike Srbije slediće postupak iz člana 14. ovog zakona, uzimajući u obzir relevantne kriterijume koji su predviđeni procedurama i smernicama za primenu RAPEX-a u pogledu forme i sadržine obaveštenja za Evropsku komisiju.”

Član 10.

U članu 17. posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Ako ovim ili posebnim zakonom nije propisana nadležnost drugog organa, nadzor u pogledu opšte bezbednosti proizvoda iz člana 2. ovog zakona sprovodi ministarstvo nadležno za poslove trgovine.”

U stavu 2. koji postaje stav 3. posle reči: „uređuje inspekcijski nadzor” dodaju se reči: „odnosno ministarstvo nadležno za poslove trgovine preko tržišnih inspektora”.

U stavu 3. koji postaje stav 4. reči: „nadležnih inspektora” zamenjuju se rečima: „sanitarnih inspektora”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6. reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 5.”.

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 7. reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.

U dosadašnjem stavu 7. koji postaje stav 8. reč: „nadležnog” zamenjuje se rečju: „sanitarnog”.

U dosadašnjem stavu 8. koji postaje stav 9. reč: „nadležni” zamenjuje se rečju: „sanitarni”.

U dosadašnjem stavu 9. koji postaje stav 10. reči: „nadležni inspektor u roku iz stava 7.” zamenjuju se rečima: „sanitarni inspektor u roku iz stava 8.”.

Posle stava 10. dodaje se stav 11, koji glasi:

„Nadležna ministarstva obezbeđuju da proizvođači i distributeri ispunjavaju svoje obaveze u skladu sa ovim zakonom na takav način da proizvodi koji se stavljaju na tržište budu bezbedni.”

Član 11.

U članu 18. stav 1. tačka 7) posle reči: „stavljanje na tržište” briše se tačka i dodaju reči: „i prodaju, odnosno povuče ili zahteva njegovo povlačenje sa tržišta”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Ako postoje dokazi da je proizvod opasan, nadležni organi preduzimaju mere ograničenja stavljanja na tržište ili opoziva opasnih proizvoda bez obzira na usaglašenost sa opštim zahtevom za bezbednost prema kriterijumima iz čl. 7. i 8. ovog zakona.”

U stavu 2. koji postaje stav 3. reč: „samoinicijativno” zamenjuje se rečju: „dobrovoljno”.

Posle stava 3. koji postaje stav 4. dodaju se novi st. 5. i 6, koji glase:

„Rešenje kojim se preduzima mera iz stava 1. ovog člana, koja u skladu sa ovim zakonom predstavlja ograničenje za stavljanje nekog proizvoda na tržište ili zahtev za njegovim povlačenjem ili opozivom, mora biti obrazložena razlozima na kojima se takva mera zasniva uzimajući u obzir i stavove stranke koja se po pravilu izjašnjava pre donošenja rešenja, osim kada zbog hitnosti preduzimanja mere u interesu zdravlja i bezbednosti potrošača i drugih korisnika, to nije učinjeno, u kom slučaju će nadležni inspektor pozvati stranku da se izjasni nakon donošenja rešenja kojim se preduzima navedena mera ograničenja.

Mera kojom se zahteva povlačenje proizvoda ili njihov opoziv, treba da bude preduzeta na način kojim se podstiču distributeri, korisnici i potrošači da takvu meru sprovedu.”

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 7. i 8.

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 9. reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima: „stava 8.”.

U dosadašnjem stavu 7. koji postaje stav 10. reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima: „stava 8.”.

Posle stava 10. dodaju se st. 11. i 12, koji glase:

„Protiv konačnog rešenja o preduzetoj meri može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Preduzete mere na osnovu ovog zakona kojima se ograničava stavljanje proizvoda na tržište ili se zahteva njihovo povlačenje ili opoziv neće uticati na utvrđivanje krivične odgovornosti relevantne stranke u smislu krivičnog zakona koji se primenjuje na konkretni slučaj.”

Član 12.

Član 21. menja se i glasi:

„Član 21.

U cilju obezbeđenja efikasnog nadzora kojim se garantuje visok nivo zaštite zdravlja i bezbednosti potrošača, obaveza je nadležnih organa da međusobno sarađuju u koordinaciji praćenja saradnje preko Saveta za bezbednost proizvoda osnovanog na osnovu zakona kojim se uređuje tržišni nadzor, obezbeđujući naročito sledeće:

- 1) uspostavljanje, periodično ažuriranje i sprovođenje programa nadzora sektora prema kategorijama proizvoda ili rizika i praćenje aktivnosti nadzora, nalaza i rezultata;
- 2) praćenje i ažuriranje naučnih i tehničkih znanja u vezi sa bezbednošću proizvoda;
- 3) periodično razmatranje i procenjivanje funkcionisanja i efikasnosti nadzora i ako je potrebno revidiranje organizacije i usvojenog pristupa nadzora.

Nadležni organi su u obavezi da prime i, ako je to potrebno, na odgovarajući način obrade pritužbe i druge podneske potrošača i drugih zainteresovanih strana u vezi sa bezbednošću proizvoda i u vezi sa aktivnostima nadzora i kontrole i da aktivno informišu potrošače i druge zainteresovane strane o postupcima koji su u tu svrhu predviđeni i preduzeti.

Nadležni organi će podsticati i promovisati delovanje proizvođača i distributera na dobrovoljnoj osnovi u skladu sa obavezama iz ovog zakona, a posebno sa obavezama iz čl. 10-12. ovog zakona, uključujući gde je to moguće, donošenje i primenu pravila dobre prakse.

Nadležni organi su ovlašćeni da preduzimaju neophodne radnje da bi se sa dužnom pažnjom primenile odgovarajuće mere iz člana 18. stav 1. tač. 2)-7) ovog zakona, u slučaju kada proizvodi predstavljaju ozbiljan rizik, ceneći svaki pojedinačni slučaj za sebe i uzimajući u obzir Smernice za upravljanje Sistemom brze razmene informacija o opasnim proizvodima (RAPEX).”

Član 13.

Posle člana 25. dodaje se član 25a, koji glasi:

„Član 25a

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik - proizvođač ako:

- 1) stavi na tržište opasan proizvod (član 5);
- 2) proizvede, uveze, izveze ili stavi na tržište obmanjujući proizvod (član 6);
- 3) ne preduzme aktivnosti i mere iz člana 10. stav 3. tačka 3) ovog zakona.

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik - distributer ako:

- 1) uveze, izveze ili stavi na tržište obmanjujući proizvod (član 6);
- 2) isporuči ili učini dostupnim proizvod suprotno članu 11. tačka 1) ovog zakona.”

Član 14.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.